

Polemika Krytycznoliteracka w Polsce
pod redakcją Sylwii Panek

TOM 16

THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT
OF THE ARTS AND SCIENCES
PHILOLOGICAL AND PHILOSOPHICAL SECTION
PHILOLOGICAL COMMITTEE

Critical Literary Argument in Poland
edited by Sylwia Panek
volume 16

Lucyna Marzec
The Polemic Over
Zofia Nałkowska's *Granica*

The study discusses the critical literary discourse that began to unfold, after the premiere of Zofia Nałkowska's *Granica* [Boundary] (1935), among the most important literary journals and critics as well writers of interbellum Poland. The monograph begins with a broad-ranging commentary on the above and its debates through the kaleidoscope of literary life and its workings in that period, bringing to the fore ensuing interpretative questions facing its initial readers. The main theme of discussion at the time was the question of ethics, with the voices of criticism and those of polemics unveiling the galaxy of worldview tensions in the first half of the 20th century. The second part of the study constitutes a selection of the thirteen most important commentaries on *Granica* and a critical reflection on the part of Zofia Nałkowska together with a critical commentary.

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
KOMISJA FILOLOGICZNA

Polemika Krytycznoliteracka w Polsce
pod redakcją Sylwii Panek
tom 16

Lucyna Marzec
Spór o *Granice* Zofii Nałkowskiej

Poznań 2019

WYDAWNICTWO POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Główny Redaktor Wydawnictw PTPN
Tomasz Sobieraj

Recenzent
prof. dr hab. Grażyna Borkowska

Redakcja językowa i korekta
Elżbieta Turzyńska

Projekt okładki
Elżbieta Kidacka

Łamanie
Marlena Roszkiewicz

Publikacja finansowana
w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”
w latach 2017–2021, nr projektu 11H 16 0131 84

© Copyright by Sylwia Panek, Lucyna Marzec, Poznań 2019

© Copyright for this edition by Poznańskie Towarzystwo
Przyjaciół Nauk, Poznań 2019

ISBN 978-83-7654-484-7

ISSN 2081-5999

Spis treści

ROZPRAWA WSTĘPNA

Mnogość interpretacji i dynamika recepcji	11
Uwagi ogólne	11
Zaangażowana powieść – zaangażowana krytyka	15
Szeroki rezonans <i>Granicy</i>	18
Znaczenie <i>Granicy</i> w perspektywie sporów	22
Wzmacnianie i osłabianie autorytetu	27
Podsumowanie	82

TEKSTY ŹRÓDŁOWE. ANTOLOGIA

Wykaz tekstów źródłowych	89
Nota edytorska	91
J[an] E[mil] Skiwski [rec.] <i>Granica</i>	95
Manfred Kridl Treść <i>Granicy</i>	105
Jerzy Andrzejewski [rec.] Książka o winie i karze	115
Emil Breiter [rec.] „Dno jest inne”	125
Kazimierz Wyka Spór o <i>Granicę</i>	141

Silvester [Teresa Landy]	
[rec.] Zofia Nałkowska: <i>Granica</i>	153
[E]Mil Schürer	
[rec.] <i>Granica</i>	161
Kazimierz Czachowski	
Na temat <i>Granicy</i> Nałkowskiej	173
Witold Gombrowicz	
O stylu Zofii Nałkowskiej	179
J[an] N[epomucen] Miller	
Justyna Bogutówna	187
Zofia Nałkowska	
Komentarz do <i>Granicy</i>	195
Stefan Kołaczkowski	
O granicę pretensjonalności	199
Alfred Łaszowski	
Zagadnienie powieści filozoficznej	209
Ludwik Fryde	
[rec.] <i>Granica</i> Zofii Nałkowskiej	231
Bibliografia	255
Indeks osób	263